

Nieuw Nederlands

Lesbrief Spreken en gesprekken

Onderdeel: **Stijlmiddelen**

Voor: **HAVO / VWO 4 + 5 + 6**

Duur: **45 minuten**

Hoe geef je een sterk argument?

Een argument geven is één, maar dit vervolgens sterk onderbouwen is voor leerlingen vaak een stuk lastiger. In deze lestip behandelen we een methode om argumenten krachtig te onderbouwen: **het SExI-model**. Door dit model snijdt je mes bovendien aan twee kanten: je argumentatie wordt er niet alleen sterker door, ook is voor je publiek veel makkelijker om je argumenten te onthouden.

Het model

SExI komt uit het Engels en staat voor: state ('stel'), explain ('leg uit') en illustrate ('illustreer'):

- **State:** Vat in een korte zin je argument samen. Je mag hier ook één woord – een label – toevoegen. (Labels: zie [deze lestip](#).)
- **Explain:** Leg je argument uit. Gebruik hier twee vragen: (a) waarom klopt je argument? (b) waarom is je argument belangrijk?
- **Illustrate:** Geef een voorbeeld, feit of statistiek bij je argument.

Een voorbeeld

We gebruiken het SExI-model voor de stelling: *Schooluniformen moeten worden verplicht*. Een argument kan er dan zo uit zien:

Het gebruik van een schooluniform leidt tot minder pesten (state). Een aanleiding voor pesten is vaak dat iemand er anders uitziet. Met een schooluniform ziet iedereen er echter hetzelfde uit en valt die aanleiding weg. Dat is belangrijk, want pesten heeft grote en nare gevolgen (explain). Zo is bekend dat pesten kan leiden tot depressie en verslavingsproblemen (illustrate).

Opdracht 1

Uw leerlingen gaan werken aan de hand van de volgende stelling: *Nederland moet geboortebeperving als voorwaarde stellen voor het verstrekken van ontwikkelingshulp*. Dit zou betekenen dat Nederland alleen ontwikkelingshulp geeft aan landen met wetgeving die zegt dat je maximaal twee kinderen mag krijgen ('two-child policy').

Vraag uw leerlingen om **vóór** de stelling te zijn en laat hen twee argumenten uitwerken via het SEI-model. Laat uw leerlingen gebruikmaken van betrouwbare informatiebronnen. Hieronder staan alvast twee deels ingevulde voorbeelden.

State	Economie: Bevolkingsgroei belemmert de groei van de economie.
Explain	Leg uit waarom het nadelig is dat het aantal kinderen sneller toeneemt dan het aantal werkenden. Leg uit waarom dat betekent dat het land dan afhankelijk blijft van ontwikkelingshulp. Leg ook uit welke grote invloed het heeft op een land als de groei van de economie wordt belemmerd.
Illustrate	

State	Verdeling: Nederland kan ontwikkelingshulp makkelijker verdelen onder een kleine groep mensen
Explain	?
Illustrate	?

Opdracht 2

Uw leerlingen zijn nu tegen de stelling. De opdracht is hetzelfde. Ook hierbij twee deels ingevulde voorbeelden.

State	Dwang: Dit zorgt ervoor dat de overheid de individuele vrijheid van mensen afpakt.
Explain	Leg uit waarom mensen zelf willen bepalen hoeveel kinderen ze krijgen. Leg ook welke grote invloed het op mensen heeft als je zelf niet mag bepalen of je wel of niet een derde kind wilt.
Illustrate	

State	Noodzaak: Het stoppen van ontwikkelingshulp is een slecht idee.
Explain	?
Illustrate	?

Opdracht 3

Nog meer oefenen? Denk eens aan deze stellingen:

- Het volk moet kunnen besluiten waar geld voor wetenschappelijk onderzoek naartoe moet.
- De overheid moet subsidie geven op elektrische voertuigen voor particulieren.
- Er moet een extra leerjaar komen op de onderbouw van het vmbo.

Kijk voor meer oefeningen voor spreken en gesprekken op www.schooldebatteren.nl